

Propostes davant del Pacte Nacional per a l'Educació

federació d'ensenyament
ensenyament@intersindical-csc.org
www.intersindical-csc.org

Aquest document vol ser una aportació des del sindicalisme nacional i de classe al debat per un Pacte Nacional per a l'educació i a l'elaboració de la futura llei catalana d'educació

Algunes consideracions generals

Som conscients que, malgrat que l'Estatut d'autonomia ens dota teòricament de competències plenes en matèria d'educació, les limitacions del marc estatutari català i del marc constitucional espanyol són realment importants. Encara no disposem, per exemple d'una llei catalana de la funció pública ni d'uns cossos de funcionaris d'ensenyament propis, cosa que sí existeix amb la policia autonòmica, per exemple.

Igualment opinem que el dèficit fiscal creixent en la relació Catalunya-Estat és un llast que perjudica greument el funcionament i la qualitat del nostre sistema d'ensenyament tan públic com privat concertat i, per tant, perjudica el progrés social del nostre país. Cal, en efecte, més inversió en educació (instal·lacions, personal...) i, sobretot, més inversió en I+D en matèria pedagògica i en investigació d'estratègies per fer més eficient i de qualitat el sistema d'ensenyament.

Malgrat les limitacions esmentades, una llei catalana d'educació per al nostre sindicat és un instrument que ha de reforçar l'espai social català i el marc propi de relacions laborals en el sector de l'ensenyament. Catalunya, per tant, hauria de tenir capacitat per regular el personal laboral de l'administració pública d'ensenyament.

Cinc aspectes ens interessa enfocar en el debat d'un pacte nacional per a l'educació:

1) La situació laboral del personal docent que gira entorn dels temes de l'estabilitat laboral, la convergència pública/privada, la carrera docent, l'estatut de la funció docent, la formació permanent i la promoció professional, la salut laboral, les condicions d'una jubilació progressiva, les funcions directives i d'inspecció.

2) Catalanitat i normalització lingüística

- Definició de zones d'intervenció i suport lingüístic preferent
- incentivació dels projectes lingüístics de centre i de les actuacions normalitzadores
- compliment de les lleis de política lingüística.
- actuació de la inspecció.
- catalanització intensiva (immersió) al llarg de tots els nivells

3) Autonomia de centres

- projectes educatius de centre
- jornada laboral intensiva (optativitat)

4) Nivells de corresponsabilitat amb l'educació:

- drets i deures del professorat
- drets i deures dels estudiants
- drets i deures de les famílies
- cooperació dels municipis
- en la lluita contra l'absentisme
- en la gestió de menjadors, auxiliars docents...
- en el coneixement del territori i en la normalització

5) La doble xarxa escolar i la concertació

- redefinició del Mapa escolar
- pla de reforçament de l'ensenyament públic
- pla de concertació escolar en funció de les necessitats i dels projectes de centre.

Catalanitat i normalització lingüística

Troblem preocupant que aquest no sigui un punt tractat explícitament en el document Pacte nacional per a l'educació. Oportunitat i compromís. Idees per al debat, com si aquest fos un tema ja resolt o que faci nosa enfocar-lo en profunditat.

La nostra proposta parteix de la constatació que la llengua catalana no té la supervivència assegurada i que els índex de coneixement i, sobretot d'ús, estan per sota dels indicadors de normalitat lingüística que hauria d'oferir la llengua pròpia i oficial de Catalunya. El sistema d'ensenyament no pot garantir en un cent per cent aquesta supervivència, però sí que pot oferir unes eines potents de normalització lingüística i impulsar els nivells d'ús dins i fora de les aules.

Amb aquest propòsit el primer objectiu ha de ser el compliment del que les nostres lleis de política lingüística ja disposen en l'àmbit educatiu, a tots els nivells de l'ensenyament obligatori i no obligatori, reglat i no reglat. Tant la Inspecció d'ensenyament com tots els nivells de direcció i gestió de la conselleria i dels centres haurien de tenir polítiques concretes de suport, d'incentivació i de control del compliment de les lleis.

El segon objectiu afecta al mapa escolar, que no hauria de ser únicament un instrument tècnic sinó també un instrument de política lingüística : cal que siguin definides i reconegudes les zones d'intervenció i de suport lingüístic preferent amb dotació de recursos i personal tant a nivell de consells comarcals, com ajuntaments i els centres escolars.

Un tercer objectiu és l'extensió de la catalanització intensiva coneguda com la immersió al llarg de tots els nivells des de preescolar als estudis mitjos i superiors, reglats i no reglats.

En quart lloc en tots els projectes educatius de centre, plans de formació i actuacions pedagògiques diverses s'han d'incentivar els projectes de normalització lingüística i l'ús de la llengua catalana com a eina oral i escrita d'expressió.

En cinquè lloc la catalanitat no és únicament un tema de llengua sinó d'autoconeixement i autocentrament; això reclama que en els plans curriculars hi entri explícitament el coneixement del nostre passat i el nostre present tant a nivell lingüístic com històric, literari, artístic, del medi natural, de la geografia humana, etc. etc.; aquests coneixements han de ser considerats com una eina poderosa de formació de ciutadania i de cohesió social.

En sisè lloc cal fomentar totes les actuacions que reforcin els lligams entre tots els estudiants, professorat i centres d'ensenyament dels Països Catalans.

Situació laboral del professorat

Respecte a la situació laboral del personal docent considerem que hi ha una sèrie de punts clau que s'haurien d'abordar:

L'estabilitat laboral tant a la xarxa pública com a la privada ha de ser una prioritat, doncs sense estabilitat no hi ha ensenyament de qualitat ni projectes educatius que tinguin continuïtat.

Pel STEC i dins d'un marc propi de relacions laborals hem d'insistir en dos objectius: la millora i convergència de condicions laborals entre els treballadors de l'ensenyament públic i el privat i l'eliminació de la precarietat també en els dos sectors. Això vol dir que en el sector públic s'ha d'acabar amb el nombrós i persistent contingent d'interins per passar a tenir un sistema d'exercici de la docència més

estable i regulat per conveni; igual que es regula l'exercici de la docència a les escoles privades per conveni també l'exercici en la pública hauria de tenir el seu conveni que regulés totes les circumstàncies laborals; a través del conveni s'haurien de pactar temes com els horaris laborals i les hores de formació, la promoció professional, les comissions de servei i d'estudi, la salut laboral i les baixes, les condicions d'una jubilació progressiva, la responsabilitat civil, les substitucions.

També considerem que s'hauria de tenir en compte una formació i unes condicions de control de qualitat generals per a tothom a l'hora d'entrar a exercir la funció docent a tots els nivells de l'ensenyament, i tant en el sector públic com en el privat: en definitiva ha d'existir una carrera docent de llicenciatura (i per tant la carrera de mestre hauria de ser també una llicenciatura) caracteritzada per un alt grau de qualificació teòrica i pràctica i una gradualitat en l'entrada a l'exercici de la professió, que hauria d'incloure com a mínim un any o dos de pràctiques tutelades.

I dins de la carrera docent hi hauria de cabre la formació i especialització per a les funcions directives i d'inspecció.

El sistema d'oposicions i de funcionariat en l'ensenyament públic està cada cop més qüestionat dins la societat degut a la seva rigidesa i poca capacitat d'adaptació als canvis; és evident que en funció de les noves circumstàncies dins la U.E., haurà de fer-se un nou plantejament que s'avanci als esdeveniments i contempli un sistema d'oposició renovat però també altres formes d'entrar a la docència en el sector públic que siguin transparents i controlables. La inspecció (que hauria de ser objecte d'un gran renovament) és la que hauria de garantir que el professorat públic i privat dintre els respectius centres mantingui uns nivells de qualitat i de posada al dia adequats. L'avaluació continuada interna i externa de tot el sistema és una eina imprescindible de funcionament que hauria de tenir una cobertura legal.

Autonomia de centres

Aquest és un tema que no es pot reduir a la recepta dels projectes educatius de centre; és tota una filosofia pedagògica que parteix d'uns mínims en un marc general per donar responsabilitats de gestió, acció i mètodes pedagògics al conjunt del sistema i a cada centre.

La llei hauria d'emparar dos tipus d'autonomia:

a) l'autonomia de gestió del projecte educatiu de centre i de la gestió de les directrius generals de la conselleria d'educació.

Aquí hi hauria d'entrar per exemple la decisió sobre la jornada laboral intensiva

Es tracta de millorar la qualitat, l'eficiència i l'eficàcia en la gestió i en els mètodes pedagògics i en els resultats escolars.

b) l'autonomia del sistema pedagògic d'un o més centres que vulguin compartir el mateix sistema pedagògic: hauria de poder-se contemplar tant entre els centres públics com els de titularitat privada la possibilitat que desenvolupin un sistema pedagògic singular (Montessori, Freinet, Decroly, Waldorf, Kilpatrick...) que asseguri uns objectius finals generals però que permeti un camí pedagògic propi.

Tot tipus de models integratius d'alumnat amb discapacitats diverses ha de ser emparat amb totes les garanties de suport adequat en personal i mitjans. La integració sense condicions és molt pitjor que un tractament a part d'aquesta problemàtica.

També hauria de ser contemplada la formació laboral de nois i noies des de la segona etapa de la secundària obligatòria amb plans específics presentats pels centres formant part del projecte educatiu de centre i no com a sortida per als possibles inadaptats o fracassats

L'autonomia dels centres tant en la gestió i els projectes educatius com en el sistema pedagògic ha de ser objecte d'una autoavaluació interna i d'una avaluació externa i d'una rendició de comptes davant la comunitat educativa i la societat en general.

Nivells de corresponsabilitat amb l'educació

Considerem que en aquest aspecte caldria contemplar de manera conjunta i per estaments de la comunitat educativa el conjunt de drets i deures que atenyen el professorat, l'alumnat, el personal no docent, els estaments directius i les famílies.

La cooperació dels municipis s'hauria de circumscriure a aspectes com la lluita contra l'absentisme escolar, la cooperació en la gestió de menjadors, auxiliars

docents, monitors i dinamitzadors de tasques extraescolars i el reforçament del coneixement de l'entorn i de la normalització lingüística fora de les aules.

En un altre apartat ja ens manifestem en contra de l'externalització dels elements clau del funcionament de la comunitat educativa en forma de cap mena de consorci, com ara es proposa a la ciutat de Barcelona, perquè no som partidaris d'introduir més distorsions en l'actual panorama educatiu ni de muntar més nivells i estaments de gestió quan el que es tracta, encara, és de consolidar les estructures nacionals d'un govern català, en educació també.

El nivell municipal, que té com totes les estructures al nostre país, gravíssims problemes econòmics, pot corresponsabilitzar-se, com apuntem més amunt, de tasques de suport a l'activitat educativa sense necessitat de substituir les competències i funcions de la conselleria corresponent de la Generalitat.

federació d'ensenyament
ensenyament@intersindical-csc.org
www.intersindical-csc.org